

בש"פ 3657/21 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 3657/21

לפני: כבוד השופט נ' סולברג

המבקש: פלוני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות לערור על החלטתו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו מיום 25.5.2021 בעמ"י 48947-05-21 שניתנה על ידי כבוד השופט צ' קאפח

בשם המבקש: עו"ד רוני שוורץ

החלטה

1. בקשת רשות ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו מיום 25.5.2021, בעמ"י 48947-05-21 (השופט צ' קאפח), שבגדרו התקבל ערר המדינה על החלטת בית משפט השלום בתל אביב-יפו מיום 24.5.2021, במ"י 41161-05-21 (השופט ר' פוזנסקי כץ), שבמסגרתה הורה על שחרור המבקש בערובה ובתנאים.

2. ביום 20.5.2021 נעצר המבקש, לאחר שנמצא מאיים על עוברים ושבים ברחוב, בעודו מחזיק בסכין מטבח. בבקשה להוצאת צו המעצר צוין, כי "[המבקש] סירב לשתף פעולה ולהניח את הסכין", ובעקבות זאת נאלצו השוטרים לעצרו תוך שימוש בכוח.

3. ביום 21.5.2021 הוארך מעצרו של המבקש ב-3 ימים, לאחר שנמצא כי יש חשד סביר לביצוע עבירות של החזקת סכין ואיומים, וכי נשקפת ממנו מסוכנות. לצד זאת, במהלך הדיון התעוררו שאלות בקשר למצבו הנפשי, ועל כן הופנה המבקש לבדיקה פסיכיאטרית. המבקש אמנם נלקח לבדיקה כאמור, אך לא שיתף פעולה עם הגורמים

הבודקים.

4. ביום 23.5.2021 התקיים דיון בבקשה נוספת להארכת מעצרו של המבקש. גם במעמד זה נקבע כי "החשד הוא ברמה מובהקת ומבוססת", וכי "נשקפת [מהמבקש] מסוכנות שנובעת בין היתר ממצבו הנפשי". יחד עם זאת, העיר בית המשפט, כי לא שוכנע "שנדרש פרק זמן משמעותי לצורך קידום החקירה שהיא בעיקרה פשוטה", ועל כן הורה לבחון אפשרות לחלופת מעצר, שיש בה כדי להתמודד עם המסוכנות הנשקפת מהמבקש. למחרת היום, 24.5.2021, התקיים דיון שלישי לגבי המשך מעצרו של המבקש. לאחר שעניין בתיק החקירה, ולאחר ששוחח עם אביו ואחותו של המבקש, הורה בית משפט השלום על שחרור המבקש בתנאים ובפיקוח.

5. המדינה עררה. אתמול, 25.5.2021, התקיים דיון בערר, שבו נכחה גם אחות המבקש. בית המשפט המחוזי עמד על נסיבות העניין - על החשד הסביר שהמבקש אכן איים בסכין מטבח על עוברים ושבים ברחוב, על הצורך בשימוש בכוח סביר לשם מעצרו, על כך שלא שיתף פעולה בחקירתו ולא בבדיקה הפסיכיאטרית שאלה נשלח. צוין, כי אמנם "נראה [...]" שיש חשיבות רבה להעמיק את הבדיקה בעניינו של [המבקש], ולכן הופנה המבקש לבדיקה פסיכיאטרית חוזרת. לצד זאת, הגיע בית המשפט המחוזי לכלל מסקנה כי יש לקבל את הערר, ולהאריך את מעצרו של המבקש עד ליום 27.5.2021.

מכאן הבקשה שלפני.

6. ב"כ המבקש סבורה כי יש בהחלטת בית המשפט המחוזי משום עיוות דין. לשיטתה, בהחלטה לא נבחן עניינו של המבקש כדין; עולה ממנה כי השיקול העיקרי שעמד ביסוד ההחלטה על המשך המעצר היה הפנייתו לבדיקה פסיכיאטרית - שיקול שאיננו עילה למעצר, לא כל שכן טעם להארכתו. היא מדגישה כי בית המשפט המחוזי לא התייחס לאפשרות של חלופת מעצר, ולא נימק במה שגה בית משפט השלום. עוד נטען, כי בעוד המבקש מוחזק במעצר מספר ימים לא מבוטל, המשטרה מצדה מתמהמהת בביצוע פעולות החקירה הדרושות, וכי על פני הדברים נראה כי הלכה למעשה הוחזק המבקש ומוחזק במעצר אך לשם הרחקתו מן הרחוב.

7. לאחר שעיינתי בבקשת הרשות לערור, כמו גם בהחלטות השונות, אלו של בית משפט השלום וזו של בית המשפט המחוזי, באתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות, וזאת ללא צורך בתשובה מטעם המדינה. עניינו 'בגלגול שלישי', והרשות לערור בכגון דא תינתן במקרים חריגים בלבד, כאשר מתעוררת שאלה עקרונית, או בהינתן נסיבות מיוחדות, כאשר נגרם למשל עיוות דין (בש"פ 3173/21 נג'ארנ' מדינת ישראל, פסקה 7 (9.5.2021); בש"פ 2747/21 אבואלקיעאן' מדינת ישראל, פסקה 5 (22.4.2021)).

8. אמנם, צודקת ב"כ המבקש: מצבו הנפשי של חשוד, והצורך בבדיקה פסיכיאטרית הנובע ממנו - אין בהם כדי להצדיק כשלעצמם את מעצרו (בש"פ 509/12 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 14 (17.4.2012)). דא עקא, לא שוכנעתי כי הבדיקה בעניינו של המבקש היא העילה להמשך מעצרו; בית המשפט המחוזי ציין את המכלול, נתן דעתו על המסוכנות הנשקפת מהמבקש, וקבע את אשר קבע. אמת, בית משפט השלום סבר אחרת, והורה על שחרור המבקש בערובה ותנאים, אולם חזקה על בית המשפט המחוזי כי נתן גם הוא דעתו על האפשרות לחלופת מעצר - ובפרט לאחר שהתרשם בעצמו מדבריה של אחות המבקש, כמי שאמורה היתה לערוב למבקש ולפקח עליו.

9. ברי לכל כי יש לעשות מאמץ על מנת שלא לשלול את חירות המבקש למעלה מן הצורך - מוטב כי יעבור את הבדיקה הפסיכיאטרית הנדרשת ללא דיחוי, תוך שיתוף פעולה מצדו, ומנגד, על גורמי האכיפה לפעול להשלמת החקירה בהקדם. יחד עם זאת, לגבי הבקשה דנן, הצדקה להתערבות בהחלטת בית המשפט המחוזי - לא מצאתי.

אשר על כן, בקשת הרשות לערור - נדחית.

ניתנה היום, ט"ו בסיון התשפ"א (26.5.2021).

ש ו פ ט
